

Zator, 20.12.2013 r.

L.dz. 843/W/2013

Pan Kazimierz Plocke
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: przyszłości LGR w przyszłym okresie programowania na lata 2014-2020 w ramach podejścia RLKS

Szanowny Panie Ministrze,

Zbliża się kolejny okres programowania na lata 2014-2020, a z nim nowe wyzwania stojące przed obecnymi lokalnymi grupami rybackimi i lokalnymi grupami działania ale również wiele wątpliwości. Zgodnie z informacjami przekazywanymi podczas spotkań czy konferencji, w których uczestniczą przedstawiciele Konwentu Polskich Lokalnych Grup Rybackich wynika, że w przyszłej perspektywie finansowej o wybór do realizacji lokalnej strategii będą mogły ubiegać się lokalne grupy w oparciu o wielofunduszowe strategie w ramach tzw. podejścia RLKS, czyli m.in. będą mogły korzystać zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na lata 2014-2020. Nie zostało jednak doprecyzowane ostatecznie czy na danym obszarze będą mogły działać dwie lokalne grupy realizujące odrębne (uzupełniające się) lokalne strategie czy tylko jedna lokalna grupa, funkcjonująca zgodnie z zasadą „jedno terytorium, jedna grupa, jedna strategia”.

Istnieje więc wiele teoretycznych sytuacji w jakich mogą znaleźć się obecnie funkcjonujące lokalne grupy rybackie i lokalne grupy działania:

- 1) lokalna grupa rybacka (obecnie funkcjonująca) złoży wniosek o wybór do realizacji strategii na danym obszarze i zostanie wybrana do realizacji tej strategii (a obecnie funkcjonująca lokalna grupa działania nie złoży wniosku lub złoży wniosek a nie zostanie wybrana);
- 2) lokalna grupa działania (obecnie funkcjonująca) złoży wniosek o wybór do realizacji strategii na danym obszarze i zostanie wybrana do realizacji tej strategii (a obecnie funkcjonująca lokalna grupa rybacka nie złoży wniosku lub złoży wniosek a nie zostanie wybrana);
- 3) zarówno lokalna grupa działania jak i lokalna grupa rybacka (obecnie funkcjonujące) złożą wniosek o wybór do realizacji strategii na danym obszarze i obydwie zostaną wybrane do jej realizacji;
- 4) lokalna grupa rybacka i lokalna grupa działania (obecnie funkcjonujące) zostaną zlikwidowane i powstanie nowa organizacja, która złoży wniosek o wybór do realizacji strategii na danym obszarze i zostanie wybrana do jej realizacji;

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską
ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego
zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SEKTORA RYBOŁÓWSTWA
I NADBRZEŻNYCH OBSZARÓW RYBACKICH

- 5) jedna z grup (albo obecnie funkcjonująca lokalna grupa rybacka albo lokalna grupa działania) zostanie zlikwidowana i jej obowiązki przejmie druga grupa i ta właśnie grupa złoży wniosek o realizację lokalnej strategii i zostanie wybrana do jej realizacji.

Prosimy o udzielenie odpowiedzi, która z powyższych sytuacji jest możliwa, ponieważ lokalna grupa decydująca się na złożenie wniosku o wybór do realizacji lokalnej strategii powinna już teraz podejmować działania zmierzające w kierunku:

- określenia wielkości obszaru i liczby mieszkańców;
- określenia współczynnika rybackości;
- tworzenia lokalnej strategii rozwoju.

Na obecnie funkcjonujących lokalnych grupach rybackich i lokalnych grupach działania ciążyą zobowiązania wynikające z podpisanych umów na realizację lokalnych strategii. Jednym z nich jest umożliwienie przeprowadzenia kontroli przez przedstawicieli samorządu województwa, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisji Europejskiej, organów kontroli państwowej i skarbowej oraz innych podmiotów upoważnionych do takich czynności, w zakresie wyboru LGR i realizacji LSROR, do dnia 31 grudnia 2020 roku oraz przechowywania dokumentów dotyczących wyboru LGR i realizacji LSROR, do dnia 31 grudnia 2020 roku (§ 5 ust. 8 i 9 umowy o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju obszarów rybackich). Umowa nie określa konsekwencji niedotrzymania tych zobowiązań w przypadku likwidacji podmiotu. Oczywiście podobnie jest w przypadku lokalnych grup działania i realizacji LSR.

Obecnie funkcjonujące lokalne grupy dysponują środkami trwałymi oraz wyposażeniem zakupionym zgodnie z zawartymi z samorządami województw umowami o dofinansowanie funkcjonowania lokalnych grup rybackich i lokalnych grup działania. Stowarzyszenia nie mają prawa ich zbywać w okresie trwałości projektu. Problemów takich nie mają stowarzyszenia, które obecnie są jednocześnie lokalną grupą rybacką i lokalną grupą działania, i które w kolejnym okresie programowania zapewne złożą wniosek o wybór do realizacji jednej strategii na danym obszarze działania. Stowarzyszenia te dalej będą mogły korzystać z zakupionych środków trwałych oraz wyposażenia, archiwizować dokumenty oraz umożliwić przeprowadzenie kontroli organom do tego uprawnionym.

Wątpliwości i pytania rodzą się w przypadku grup których dotyczą wyżej opisane hipotetyczne sytuacje. Czy obecnie funkcjonujące lokalne grupy rybackie i lokalne grupy działania po zrealizowaniu swoich lokalnych strategii w ramach okresu programowania 2007-2013 mogą zostać zlikwidowane przed umownym okresem trwałości projektów? Jeśli tak, to należy pamiętać, że formą prawną obecnie funkcjonujących lokalnych grup rybackich oraz lokalnych grup działania jest stowarzyszenie, a zatem stowarzyszenia te podlegają procesowi likwidacji zgodnie z postanowieniami rozdziału 5 ustawy Prawo o stowarzyszeniach, uzupełnionymi postanowieniami statutu każdego ze stowarzyszeń. Regulacja ustawowa przedstawia w sposób jasny zasady likwidacji stowarzyszenia.

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską
ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego
zapewniająca inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

Nie sposób określić uniwersalnego rozwiązania, które mogłoby zostać zastosowane w stosunku do obecnie funkcjonujących lokalnych grup rybackich i lokalnych grup działania i zapewne szczegółowo będzie to określone przez Walne Zebranie Członków zgodnie z postanowieniami statutu danego stowarzyszenia.

Ustawa określa, że majątek stowarzyszenia w przypadku likwidacji przeznaczony jest na cele określone w statucie lub w uchwale Walnego Zebrania Członków, a w przypadku braku takich postanowień o przeznaczeniu likwidowanego majątku stowarzyszenia decyduje sąd.

Zasad likwidacji lokalnych grup rybackich niestety nie znajdziemy w ustawie z dnia 3 kwietnia 2009 roku o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619), czy rozporządzeniu Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. UE L 223 z 15.08.2006 roku, str. 1), ani podobnych zasad likwidacji lokalnych grup działania w ustawie z 7 marca 2007 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, i rozporządzeniu Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 roku w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. UE L 277 z 21.10.2005 roku, str. 1).

Proces likwidacji LGR może być długi i kosztowny, a konieczność likwidacji lub przekształcenia tych stowarzyszeń nie wynika z woli ich członków, ale z powodu braku długofalowych strategii rozwoju obszarów zależnych od rybactwa. Nie powinno się co kilka lat zmieniać zasad i definicji tworzenia takich obszarów. Kto poniesie koszty finansowe i społeczne takich działań?

Dobrze byłoby wiedzieć, kto może być następcą prawnym likwidowanych lub przekształcanych terytorialnie stowarzyszeń oraz wspólnie wypracować zasady likwidacji i przejmowania umownych zobowiązań i odpowiedzialności za okres programowania 2007-2013.

Kolejnym zagadnieniem, równie istotnym z punktu widzenia opóźnień we wprowadzaniu legislacji dotyczącej przyszłego okresu programowania, jest funkcjonowanie lokalnych grup rybackich w tzw. okresie przejściowym, czyli w okresie po zakończeniu funkcjonowania lokalnych grup w czerwcu 2015 roku, a podpisaniem umowy o wybór do realizacji lokalnej strategii w przyszłym okresie programowania na lata 2014-2020. Zwracamy się z prośbą o przedstawienie informacji, czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi planuje wprowadzić instrument wsparcia finansowego pozwalający lokalnym grupom na zachowanie ciągłości działań w okresie przejściowym. Przedstawiciele Konwentu Polskich Lokalnych Grup Rybackich wielokrotnie zwracali uwagę na powyższy problem zarówno w pismach do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również na spotkaniach i konferencjach, w których brali udział.

Proponujemy, aby instrument wsparcia finansowego okresu przejściowego został wprowadzony oraz, aby finansowany był ze środków Pomocy Technicznej Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na lata 2014-2020 co pozwoli na uniknięcie sytuacji, gdy lokalna grupa poniesie koszty w okresie przejściowym a nie zostanie wybrana do realizacji strategii w kolejnym okresie programowania.

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską
ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego
zapewniająca inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

Dodatkowo zwracamy się z prośbą aby został wprowadzony także instrument wsparcia eksperckiego polegającego na merytorycznym wsparciu lokalnych grup w przygotowaniu lokalnych strategii rozwoju, szkoleniach dla członków Zarządu, organów decyzyjnych i członków Komisji Rewizyjnych, a także prowadzeniu spotkań z mieszkańcami/konsultacji w zakresie lokalnej strategii. Opisane wsparcie powinno zostać wprowadzone w momencie opublikowania dokumentów programowych na lata 2014-2020 (a najpóźniej w momencie ogłoszenia konkursów o wybór grup do realizacji lokalnych strategii) i powinno trwać do czasu podpisania umowy ramowej na realizację strategii w okresie 2014-2020. Pozwoli to na przygotowanie strategii o odpowiednim poziomie jakościowym a jednocześnie zmniejszy liczbę wniosków o zmianę strategii w trakcie działania nowych grup.

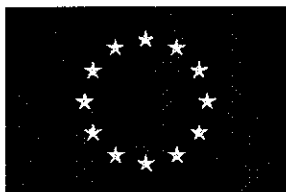
Zrównoważony rozwój każdego obszaru strategicznego może być realizowany wyłącznie poprzez zrównoważony rozwój regionów, a w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012 – 2020, przyjętej 25 kwietnia 2012 roku przez Radę Ministrów brakuje definicji obszarów zależnych od rybactwa i regionalnych uwarunkowań dotyczących rozwoju rolnictwa i rybactwa zwłaszcza w pasie pojezierzy i w regionach uznanych za zależne od rybactwa.

Czy i dlaczego po 2013 roku rozwój obszarów uznanych za zależne od rybactwa w latach 2007-2013, nie zależy już od rybactwa? Czy w okresie programowania w latach 2007-2013, dzięki realizacji strategii rozwoju obszarów rybackich, rozwiązaliśmy wszystkie problemy? Jak wytłumaczyć mieszkańcom tych obszarów, że w latach 2014-2020, wbrew wielu dotychczasowych promocyjnych działań lokalnych grup rybackich, nie będą beneficjentami kolejnych projektów rozwojowych?

Mając na uwadze przyszłość obszarów zależnych od rybactwa i przyszłość obecnie funkcjonujących lokalnych grup rybackich, w imieniu Konwentu Polskich Lokalnych Grup Rybackich, zwracamy się z prośbą o podjęcie dyskusji na temat wyżej opisanych problemów i wątpliwości dotyczących przyszłej perspektywy finansowej w zakresie wsparcia obszarów zależnych od rybactwa ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na lata 2014-2020.

Zrównoważony Rozwój Wsi, Rolnictwa i Rybactwa w latach 2012 – 2020 to tworzenie nowych programów wsparcia po 2013 roku w ramach polityk wspólnotowych i działań krajowych. Tymczasem diagnoza sytuacji i prognoza trendów rozwojowych obszarów wiejskich marginalizuje potencjał lokalnych grup działania i lokalnych grup rybackich. Podstawową zasadą budowania strategii rozwoju jest porozumienie wszystkich zainteresowanych w sprawie potrzeby współdziałania i tworzenia układów partnerskich tak, aby wspólny cel przeważał nad partykularnymi interesami lokalnymi. My takie partnerstwa utworzyliśmy i czujemy się za nie odpowiedzialni, dlatego sygnalizujemy bezwzględna konieczność wypracowania podejścia gwarantującego sprawne zakończenie wdrażania lokalnych strategii rozwoju w obecnym okresie programowania oraz bezproblemowe rozpoczęcie nowego okresu rozwoju.

Z poważaniem,
Przewodniczący Konwentu
Polskich Lokalnych Grup Rybackich

Operacja współfinansowana przez Unię Europejską
ze środków finansowych Europejskiego Funduszu Rybackiego
zapewniającą inwestycje w zrównoważone rybołówstwo.

